

۲۰۲۱/۰۴/۲۱

داکتر ناصر اوریا

معرفی و تشریح مرض میکروبی «کولرا» در قاموس کبیر افغانستان

قاموس کبیر افغانستان در کنار ارائه بسی مطالب مهم اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و طبیعی، به مسائل صحتی نیز توجه کرده، امراض و علائم آنها را معرفی می نماید، مخصوصاً که طی 40 سال اخیر بر اثر ادامه جنگ، بیماریهای مختلف در افغانستان گسترش یافته و مردم را دچار مشکلات فراوان کرده. ازینرو کوشش به عمل می آید تا راههای پیشگیری و معالجه این ناجوریهها از طریق تداوی طب مکتبی و طب یونانی به دسترس هموطنان گذاشته شود. در این سلسله به معرفی بیماری کولرا پرداخته می شود.

مجموع اللغات		معنی	نوعیت کلمه	تلفظ	اسم یا کلمه
انگلیسی	مطومات مکملتر	کولرا یک مرض میکروبی است که نزد انسان ها باعث اسهال بسیار شدید مشابه به آب برنج، استفراغ، بی آبی وجود و اعراض ناشی از دیهیدریشن شده و اگر به موقع و به شکل درست تداوی نگردد، می تواند عواقب خطرناک داشته و حتی می تواند باعث مرگ شود. میکروب از طریق تماس مواد غایطه منتن با آب و مواد غذایی به انسان ها سرایت می کند. ** عامل کولرا میکروبی است که بنام (ویبریو کولرا) یاد می شود و این مرض تنها انسان ها را مصاب می سازد	اسم	/co.la.raa/	کولرا
Cholera	کولرا سالانه باعث مرگ ۴۰ هزار الی ۱۴۰ هزار انسان می گردد				

کولرا (Cholera) یک مرض میکروبی است که نزد انسان ها باعث اسهال بسیار شدید مشابه به آب برنج، استفراغ، بی آبی وجود و اعراض ناشی از دیهیدریشن شده و اگر به موقع و به شکل درست تداوی نگردد، می تواند عواقب خطرناک داشته و حتی می تواند باعث مرگ شود. میکروب از طریق تماس مواد غایطه منتن با آب و مواد غذایی به انسان ها سرایت می کند.

** عامل کولرا میکروبی است که بنام (ویبریو کولرا) یاد می شود و این مرض تنها انسان ها را مصاب می سازد.

مرض در امریکا، کانادا، کشورهای اروپایی و استرالیا تقریباً بکلی محو گردیده ولی کولرا در کشورهای جنوب شرق آسیا، افریقا و امریکای لاتین بصورت (اندیمیک-Endemic) موجود بوده و سالانه باعث بیماری و مصاب شدن هزارها انسان می شود. سالانه تقریباً ۳ الی ۵ میلیون انسان مصاب مرض شده که از این جمله حدود ۱۰ فیصد مریضان به شکل شدید مرض مبتلا می گردد. متباقی ۹۰ فیصد مریضان یا اعراض ندارند و یا اعراض بسیار خفیف دارند ولی این اشخاص می توانند ناقل مرض باشند که خیلی خطرناک است. کولرا سالانه باعث مرگ ۴۰ هزار الی ۱۴۰ هزار انسان می گردد.

****در هنگام وقوع حوادث طبیعی مخصوصاً سیلاب ها، شیوع مرض بسیار زیاد شده که از طریق آلوده شدن آب و مواد غذایی که به تماس مواد غایطه منتن میآید مرض بصورت سریع سرایت نموده و باعث مریضی هزاران انسان بصورت همزمان می گردد.**

انسان ها از طریق نوشیدن آبی که به تماس مواد غایطه منتن با مکروب کولرا آمده، خوردن مواد غذایی منتن که عامل مرض از طریق مگس ها و یا دستان آلوده و ناشسته به دیگران انتقال می نماید. همچنان این مکروب می تواند از طریق غذاهای بحری که بصورت مکمل پخته نشده باشند، نیز می تواند انتقال نماید.

مکروب کولرا معمولاً مقابل تیزاب معده مقاومت نداشته و تلف می شوند. ولی در صورتی که مکروب بسیار قوی باشد و یا مقادیر مکروب بسیار زیاد باشد، میتواند از معده گذشته و در روده های کوچک، جایی که محیط القلی است، تکثیر می نماید. مکروب کولرا در روده های کوچک مکانیزمی را بوجود می آورد که باعث می شود که مقادیر زیاد مایعات به داخل جوف روده ها جذب شده و به شکل اسهالات شدید، باعث بی آبی وجود گردد.

همچنان اشخاصی که ادویه ضد تیزاب معده مانند (اومپرازول) می گیرند چون این دوا تیزابیت معده را پائین می آورد، مکروب کولرا در معده از بین نمی رود و می تواند به روده های باریک رسیده و باعث مرض شود.

چون مکروب کولرا از مواد غایطه منتن به انسان ها از طریق:

-آب

-موای غذایی منتن (که توسط مگس ها و یا دستهای آلوده به مکروب آلوده شده)

-مگس ها

-دستهای ناشسته

به دیگران انتقال پیدا می کند، باید این حلقه شکستنده شده تا از انتقال مکروب جلوگیری گردد.

****اعراض و علائم مرض:**

-اسهال بسیار شدید و آبی (به شکل رنگ برنج) که حاوی خون و بلغم نمی باشد.

-استفراغ

-تشوشتات الکترولیت ها مخصوصاً سودیم و پتاسیم که باعث دردها و تشنجات عضلی می شود.

-ضعف و بیحالی شدید

-سقوط فشار خون

-شاک

-فرورفتگی چشم ها

-سردی در روی جلد

-نبض سریع

-چمک شدن جلد مخصوصاً پوست دست ها و پاها

-کبود شدن جلد

تمام این اعراض و علائم از اثر ضیاع مایعات و الکترولیت ها به وجود می آیند.

د پانو شمیره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنالین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په خیر و لولئ

در صورت عدم تداوی و حالات پیشرفته، مرض می تواند باعث عدم کفایه گرده ها و دیگر اختلالات کشنده شود.

****کدام اشخاص بیشتر در معرض خطر قرار دارند؟**

- اسخاص مسن و سالخورده
- اشخاصی که مصاب به سوءتغذی اند
- اطفال
- خانمهای حامله
- اشخاصی که سیستم معافیتی ضعیف دارند.

****اهتمامات لازم جهت جلوگیری از سرایت به دیگران:**

- شستن دست ها با صابون و آب تمیز (غیرمنتن)
- تصفیه آب از تکه ها ؟؟
- استفاده از کلورین در آب
- جوش دادن آب (حداقل برای یک دقیقه مکمل آب باید جوش بخورد)
- استفاده از تشناب های که مواد غایطه در محیط مناسب ذخیره می شوند و به محیط آزاد راه ندارد و یا حداقل مگس ها بصورت آزاد به تماس مواد غایطه آمده نتواند تا باعث انتقال و انتشار مرض نشود.
- اعاده مایعات و الکتروولیت های ضایع شده (از طریق دادن مایعات از طریق دهن و در صورتی که بی آبی بسیار شدید باشد، دادن مایعات از طریق وریدی).
- در صورت وقایع شدید می توان از انتی بیوتیک ها یا دواهای ضد میکروبی استفاده نمود.
- *باید یادآور شد که دادن مایعات در تداوی مرض به مراتب مهمتر و نجات دهنده است نسبت به دادن انتی بیوتیک ها.

****اگر شخصی در فامیل به این مریضی مصاب شود چه اهماماتی گرفته شود:**

- جابجا کردن مواد فاضله مریض در جای مصئون که به تماس آب و مواد غذایی نیامده و مگس ها نیز نتواند بالای آن نشسته و باعث انتقال مرض گردد.
- استفاده از آبی که حداقل برای یک دقیقه جوش داده شده باشد (غرض نوشیدن، شستن دست ها، شستن دهن و دندان ها)
- میوه ها باید پوست شود.

مایعاتی که برای مریض داده می شود می توان آنرا طور ذیل در خانه آماده ساخت:
(یک لیتر آب جوش داده شده برای یک دقیقه، که در آن نیم قاشق چایخوری نمک و شش قاشق چایخوری بوره اضافه شده باشد)
چون این مریضان می توانند ۱۵ الی ۳۰ لیتر آب در ۲۴ ساعت ضایع نمایند، مقادیر زیاد مایعات در وقت نسبتاً کم برای شان داده شود.

د پانو شمیره: له 3 تر4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

- اگر وضع مریضان بهبود نمی یابد باید به اسرع وقت بصورت مصون به مراکز صحتی انتقال داده شوند.

- استفاده از آنتی بیوتیک ها در واقعات شدید کولرا می تواند مدت زمان اسهال را کاهش دهد اما باز هم قابل یادآوری است که تداوی اصلی و نجات دهنده حیات همانا اعاده مایعات و الکترولیت های وجود است که در اسرع زمان باید صورت بگیرد.

در صورتی که تداوی مخصوصاً اعاده مایعات به شکل درست آن صورت گیرد تعداد وفيات را می توان به کمتر از یک فیصد تخفیف داد ولی در صورت تأخیر در تداوی یا تداوی ناقص و یا عدم تداوی وفيات می تواند از ۵٪ الی ۶۰٪ یا بیشتر باشد.

برای وقایه و جلوگیری کولرا واکسین هم وجود دارد که در بعضی کشور ها استفاده می شود و یا واکسین به کسانی که به کشورهای که کولرا در آن شایع است، سفر می کنند، تطبیق می گردد. باید یادآور شد که معافیت واکسین دوامدار و طولانی نیست.
ناصر اوریا

کلمه اندمیک هم در دکشنری وجود دارد. دقیق نمیدانم که با پندیمیک چه فرق دارد. پندیمیک مرض فراگیر را گویند. در حقیقت کولرا نیز مرض فراگیر است.

د پانو شمیره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزی بنی پازوالی د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ